

აირის უნივერსიტეტი

ხაშური

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთ „ხაშურის მოამბის“ დამატება
№5, 30 დეკემბერი, 2015 წელი

გილოზვათ დამდეგ ქოჩა-sbsლ ნები!

სახალინო ფიქრები

ჩვენი, კაწა, შენების ნებია მოლოდინი საყუთესო მერმისისა: ყსათუოდ ხვალინ-დელი დლისგან მოველით რასმე კარგს. ეს გვასულფერებს, გვამხნევებს, ძალას გვმატებს, უკველფლიურ ვარამს გვინელებს გულში და სიერთელესას გვაყვარებს.

კაწ, რომელიც ხვალინდელი დლისგან არაფერს, მოელის, გადაუწყვეტია იმედი, სართულ-მკაფიოს. ის წორებულები ჩახათვლელი არა... უკველ მის საქმეს, მოძრობას არა აქვს შნო, არა აქვს ლაზათი...

ყველამ მოინანის ნასაული წლის შესრულებას და ახალ ნებს მივყენებოთ ახალი ძალით, მხნეობით... გულნრელად ჩავიჭულოთ გულში ლრმად ეს მერნება: სადაც ვაზოვრობ და რომელი ქვეუნის შვილებია

ჩა სისახლეამის ნახატი

იყოს...

თუ ჩვენთვის და ჩვენი ქვეუნისათვის ვიქენით კარგი, ჩვენს საყუთარ შინაურს საქმეს ნაციურანო კარგად, მაშინ მოელი კაფირინიობისათვის სასარგებლონი ვიქენით.

ფიქ ფქაველი

ვართ, რომელი ქვეუნის პურით, ლვინით, ნიკოლა და პატრიოთ ვსაზროვონთ, იმას ვარგოთ რამე, გავაკეთოთ იმის სასარგებლოდ, რაჯ კი შეგვიძლია, რომელი ასპარეზის უნდა

ფალეგრძელებ!

აკელაპტორებულ სამერას, სანოლად დალვენთილ სიონის, მომავლის გამოდარების, მონაცემებულ სიონის: ამ აქარვებულ მტევნობის, მძიმე თავთავთა ყანას: თუნდარ, ურფოთა მტერობის, - იმ გასაძლის ხანას:

გლეხის დაკუურილ მარტვენას, აკანის დამინევის ხანას, მუხას, დაჭოჭოვილს ვარკუებად, ქალნულებს, ლერნმისცანას; ვაჟუაქს, არნივის ფრთებიანას, მჭრისთვის ალესილ დანას, მათ, ვინჯ ზრძოლებში ზნდებიან, გალობას - საულოთანას;

თერგის მელიტურ ქახების, ალაზნის ფინკაც დენას, მოის სილამაზით ნუხებას, ქარს, ზენასა თუ ქვენას; ყვავილთა აფერადებას, ფრთხილად მოსაჭრელ ნალამს, მოძმისკენ ხიდის გადებას და მეგობრობის ასლას:

გულიდან ველარ ამძლილ იშქს, ხახულსა და განას, ფაძრის ნანგრევებს, ჩამძლილის, „ხორუმს“, თუ - „განდაგანას“; ნმინდა სანოლის და კულაპტანს, ჩაქვიტებულ რწმენას... ხევა, რაღა უნდა ენაჭრა თვალის ჩინსა და სმენას?! თავანეულმა იარე,

ჩემო ქართველო, დლესაკ! რაფგან ურელო ლრუბელი ფარავს კაშკაშა მზესაკ. მარტენის ასახულის და მომავლის კურის მიედის თვალით იმზირება და მტერიულ სკერა ხვალინდელი დლის.

როგორ ხდებოთ ახალ ნები...

- ახე ტერიორია დამიტერალი - ყსულვებს ახალ ნებს ტერიორიული ხელიამშვენებული ქართველი კაწი თავის ახლორელს თუ მოკეთეს. ეს ჩვეულება მტერიულ არის გამჭარი ჩვენს ყოფაში, რაფგან მისი საფუძველი ნინაპართა ქარსებულიანი ისფორიიდან მოის. დასარულებელი იმებისა და სისხლისულისგან თუ გადარჩებოდა ქართველი კაწი, შვილისა თუ შვილიშვილის გლოვაში ჭალარავფეროდა, შერდებოდა. ტერიორია დატერება ქართველს ოზენები ჰქონდა

სახალინო რიტუალი ყველა ხალხს თავისებური და სხვებისგან განხსნავებული აქვს. მაგრამითად, მონცოლები ახალ ნებს მასობრივი სეირნობით ხვდებიან. ახე უნგრეთში. ნინ მუსიკები მიღიან, რომელთა ქადაგი მიყდლის. იგი საკაროდ აქადემს, რომ ქვეული ნები დასაფლავებულია, ხოლო ახალ ნებს მარტენ სავსე შელელი და ლვინით სავსე კასრი. უხადია, ასეთი მახარობლები უპატივერმულოდ არ რჩებიან, - იმ ოჯახის ნევრები, რომლის სახლის წინა შეჩერდებით ისინი, სტუმრებს შინ მიიპატუები და გულუბვად უმასპინძლებიან.

საინტერესო ისიუ, რომ უნგრელების სახალინო სუფრაზე ქამის, ზაფის, იხვის ან სხვა ფრინველის ხორქს ვერ ნახავთ. ხალხის რწმენით, ვინჯ ახალი წლის ლამეს ფრინველის ხორქს შეფასს, მას წევნიერება გაუფრინდება. წუნერივია, ამ მართვას განსაკუთრებული თავ-გამოდებით გასახოვარი ქალიშვილები იქვენებ.

მნელი ასახსნელია, რომელი ჩვეულება რითა გამოწვეული, მაგრამ ფაქტია, რომ ზევრ მათვანეს ერთონ საინტერესო და უწარარი სახალინო რიტუალი აქვს შემორჩენილი.

შულგარეთში, შიფუნა, შინდის ტოტით ხელში, ახალი წლის სიმბოლოდ არის მიჩნეული. სახალინოდ, აქ შინდის ტოტის ყველა ყიდულობის და მილოებასთან ერთად, ზურგზე ფრთხილად ურცავამენ ერთმანეთს. ლამით კი, სუფრასთან საათი თორმეცს რომ დატკრავს: ქრება სინათლე და ვისაკ ვინ სურს, მას ჰქონის.

კურაში ახალი წლის ლამეს საათის ყოველ ჩამოკვრაზე ყურძნის თოთო მარტვალი უნდა მიიღოთვან. ე. ი. თორმეც ჩამოკვრაზე - 12 მარტვალი.

რუმინეთში პახლი წლისთვის სპერიალურად აქაბენ „სიურპრიზებინ“ ნამეტვებს. მათში დებენ ხურდა ფულის, წეფეტის, ნინაკის ნაფრებს და სხვა. დიდი სიფრთხილეა საჭირო, რაფგან თუ ნინაკიანი ნამწევარი შეგხვდა, სიერლის დაგაყრინან, ხოლო შენ სიმბრის წრემლი არ აგრძელა. თუ წეობა გაგილმა და შეჯული შეგხვდა, ეს საერთო ალტერნატივა ინვეს. რუმინებულის ლრმა წმენით, ახალ ნებს შეფინერება შენი მყამივი თანამეგზავრი იქნება.

თორმეცის ყველა ხალხს სხვადასხვავარი სახალინო ნებ-ჩვეულება გამოუმშავერია, მაგრამ ყველა მათვანეს საერთო აქვს ის, რომ ყველა ერთნაირი ალტერნატივა და სიხარულით ხვდება ახალ ნებს, მომავლისკენ იმედის თვალით იმზირება და მტერიულ სკერა ხვალინდელი დლის.

მანა დანგადე

ლიტერატურა

ნაფინა

მყუდრო აფილას,
საჭმე მთაში,
ზერასთან ახლოს,
ნეცვი, მქონდეს ქოხი –
სულის თავშესაფარი...
პატარა მინა, თუნდარ ჩრდა,
თავშლისოდენა,
ვიკურებოდე ჩემი მინის
ძუძუთი, მაფლით...
თავზე მეხუროს ნათელი წა
ვარსკვლავთ გვირგვინით,
მიგალობრებინენ
ბულობულები, იაზონები;
ქალომერო დალივით
ფავლიოდე თავისუფალი,
არ ვძძიმდებოდე ჩემთა, შენთა,
სხვათა წოდებით...

ქალბატონ
დაბადების დღეს და
ახალი წლის შემობრძანე-
ბას! სიკეთე და სიხარული დაგებედოთ, მრავალეამიერ!

შეკვეთის

ისევ მტკიცა
ჩემი ძველი იარა,
ქარი გარეთ მლერის
უქო არიას,
მივსდევ ფრინის
ოლორ-ჩილორ ზილიკებს,
ხან ავფრონშის და
ხანაუ, კიდევ დარია.
ვერას ვშველი
მიყენებულ იარებს,
სიხარული,
კვლავაჯ საძერია...

3 თ ე ბ ი ა
ლიტერატურა
ო. ლურთევანა

წა მოირკეა
ფა წვეთები დაუშვა ქშენით...
წიდან სარტყელი ჩამოგიხსენ
მაგ წელის მშვენი.
რადა ხარ აგრე
უნალი და
ტკივილის მჩენი?
ო, ლურთევანა,
თაგული მინდოდა შენი.

* * *

რამდენი ფრო და უამი კელოდე
ის ლურთევრად შემოთენებას...
მერე, ყვითელი ფოთოლი ვთვალე,
ვთელე, უმთავრო ღამის თენება!
რამდენი ფიქრი ვდევნე ფიქრიდან,
ჰალალებით, თავს რომ მივლიდა...
გადაბეჭდა ის სურნელი ქარებს,
ჩემი სიზმრების ლურჯი ზინდიდან.
... ნუ ამოშვებთ იმედს სკივრიდან...

ვაჟი გელაშვილი

მადლონა სიყვარულისთვის

მადლონა სიყვარულისთვის,
მხური დლების, ურისხვის...
მადლონა, ჩემი ძვირფასო,
თუნდარ, ასეთი მარჯხისთვის!...
მადლონტელი ვარ იმ დარღის,
იმ სინაზის და წოემლების,
რომლის ტალღებმა ნამილო –
მაინჯ იმ სევდას ვევლები...
მადლონა შენს მეზეს შექისთვის,
სყვარს რითაუ არ დაულამდი,
რითაუ მივენდე სამყაროს,
რითაუ გულს ასე უყვარდ!

* * *

ქო ნამოსული
ნათელი,
როგორს ლამაზი ასი,
ხელში თოვლივით
ჩამანდა
ყველა აპილი,
მაისი...
ქარაფზე გადაეკიდელა
ჩემი წხოვრების
დაისი...

რხენი

თავისუფლება
და ლალად ნავარდს,
ფრო ყლმობრელი
ქამინდით სტევფა,
შეაწერიგებულს,
თვალებში უკრთის
თვალუწველენელი
ტრამატის სევდა...

შიყვარის

მიყვარს მოკლე და
ნოფელი სიტყვა –
გულის სისალე;
მიყვარს სიმშვიდე,
ჩუმად ყოფნა,
სულის სილალე...
მიყვარს შრიალი
საუკუნის
მძღავრი ხეების,
სისუფთავე და
სისადავე
ჩვენი ფლების...

ლმერობა ნუ ქნას, რომ ქართველში
მოკვდეს სული ქართული,
გაფაჭიშდეს ჩვენი ენა,
ფილებული ნარსული...
ლმერობა ნუ ქნას დავიწყება
ფავითის და თამარის,
ნგრევა ზარზმის, ნიკორნმინდის,
ნგრევა ნმინდა სამარის!
ალმასვლა და ალმაფრენა
ფაგვიმკვიდრე, გამჩენო,
ფაჩინქილი საქართველო
არასოდეს მაჩვენო!..

კლავი მიმინ

შემოვიარე ზღვა და ხმელეთი,
ფეხით გავთელე უსაზღვრო ველი,
ამდევნებია, ვით ნლების ქურწი,
ულალი მიმინო – ფრო ულმობელი...
დანანანაბენ ფროის ნაპირზე
ფიქრები, – ჩემი თეთრი გეფერი.
თუ ჩემეულად არ მიწოვოია,
ხელმწეული, მედო, გნერდები!
ამდევნებია ულალი მიმინო –
ჩემი ფროის და ნლების მდევარი!..

გარდამოხსნა

ცაძარში ახლა უამრავი სანთელი ინკის
და დანურვილი, ჩემი გული მხუხრის მადეა.
უფლის ლირსების გათელვა და ნამება
მინკივ,
ამაზე მეტი, სანუხარი რა მაჩადია?
ჩემი ტკივილი, იმ ტკივილთან, მეტად
მწირეა,
ჩემი ფილება, შეფარებით – უფრო მარტივი.
ვიწრ, გაქრევით საკუთარ თავს შორს ვერ
ნაუვალ
და ჩემი უფლის ფერთან ვფგავარ, მევი
მარტივილი.

...უავ მეექვე უამი დგება, წა ქუფრული
და გარდამოხსნის რიცყალი ისე მძაფრია...
თიოქოს, ერთებაშად გადაიხსნა ყველა
უფსკრული!

კვლავ, სინანულის სანკაოთი ამევსო სული...
ცაძარში, უავ, ყალატჭარი წიმირიმით დნება!
როს ზეწიური მამალმერის ალსრულია
ნება...

და, რომ გამენდო გოლგოთიდან
რეთანიამდე,
ქრისტეს ალფონს უნრფელესი გულით
ვიამბე...

მ ა რ ი ა ნ ე

შეკრეატიული განაცხადის
დაზოგადი საზოგადო

საქართველო ოდიო-განგება გამოირჩეოდა ლიტერატურულ-კულტურული მოღვაწეობით, რისი დასტურიცაა იმ არაერთი ლიტერატურული სალონის არსებობა და საქმიანობა, რომელმაც თავისი ლამაზი კვალი დატოვა ქართული საზოგადოების შემოქმედებით ცხოვრებაში.

XIX საუკუნის 80–90 წლებში ლიტერატურული სალონების რიცხვი საქართველოში შესამჩნევად გაიზარდა, რომელთა შორის გამოირჩეოდა მაკინე ამირჯიხის ლიტერატურული სალონი, სადაც თავს იყრიდნენ XIX საუკუნის გამოქნილი მწერლები და საზოგადო მოღვაწეები: ი. ჭავჭავაძე, ა. წერეთელი, ი. მაჩაბელი, ნ. ლომიური, ს. მგალიბლიშვილი, აქ. ცაგარელი, დ. ერისთავი, შ. არაგვისიონელი, აგრეთვე, სხვა ეროვნების მწერლები.

მაკინე ავალიშვილი—ამირჯიხისა დაიბადა სოფელ ბრეთში ინტელიგენტის ოჯახში, რამაც გარევეული გავლენა მოახდინა მისი მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებაზე. მაკინე ავალიშვილის ქმარი — სარდიონ ამირჯიხი, ასევე, ქართული ლიტერატურის მოყვარული გახლდათ. გათხოვების შემდეგ მაკინე საცხოვრებლად გადავიდა ქარელის რაიონის სოფელ სალოლაშენში.

ს. ჭავჭავაძის მონათხრობით, ნაშრომში — „საქართველოს სახელმწიფო ლიტერატურული მუზეუმის XIX საუკუნის ქართული ლიტერატურის მუზეუმი“, მაკინე ამირჯიხი უანგარო, ენერგიული

საზოგადო მოღვაწე ყოფილა. მსახიობ კლისაბერ ჩერქეზიშვილის გადმიცემით, მ. ამირჯიხი „პირველი უწვდიდა ხელს გაჭირვებულთა... ის იყო გლეხეცაცობის მრჩეველი, დამრიგებული, დამხმარე მეცობარი, ფიქრობდა, ზრუნავდა მათ კულტურულ მაღლებაზე, მართვდა წარმოდგენებს, სალიტერატურო სადამოებს, კონცერტებსა და სხვადასხვა გასართოების“.

მაკინე ამირჯიხი დაბახლოებული ყოფილა ილია ჭავჭავაძის ოჯახთან. საგურამოში, „ილობის“ დღესასწაულზე სანდომიანი და მოხდენილი მაკინე დამსწრე საზოგადოებას ხიბლავდა ცეკვითა და სიმღერით. ს. ჭავჭავაძის გადმოცემით, მისი სიმღერებით აღტაცებულმა ი. ჭავჭავაძემ მაკინეს გაუგზავნა თავისი ნაწერების ოთხომეული - წარწერით:

„რაც სიტუას აკლდეს ბუნებით,
უნჩა ხმაშ უგასტულოსა“.

ამირჯიხის სალონის ხშირი სტუმარი ყოფილა აგაბი წერეთელი: 1889 წელს, საღოლაშენში ყოფილისას, მან მაკინე და სარდიონ ამირჯიხის ასეთი ლექსი ჩაუწერა აღბორში:

„ენახე ცოლ-ქმარი მე მეგობარი,
ერთმანეთისა შეთანამტკბარი,
ხმატებილ-ნარნარი, ხელო ეყრდათ ქნარი,
შხიბლავდა მდერა გასაოცარი.
გას შემდევ არ, რომ მეც დამტკბარი
მათ თანაუგრძნობ, გარ მეგობარი“.

არსებობს ა. წერეთლის მეორე ლექსიც „მომდგრად ქალს“, რომელიც, აგრეთვე, მაკინეს ეპუთვნის.

მაკინე ამირჯიხის საკველმოქმედო და ლიტერატურული მოღვაწეობის შესახებ წერდა გაზეთი ავტორი:

მ. ამირჯიხის ლიტერატურული სალონის მარიანა სუფრა, რომელიც ინახება საქართველოს ლიტერატურის მუზეუმში. ლიტერატურული სადამოს მონაწილენი ამ სუფრაზე ტოვებდნენ თავიანთ ხელმოწერებს, ან რაიმე ჩანაწერს, რომელსაც შემდეგ მაკინე ამოქარგავდა ფერადი ძაფით. წარწერა წყდება 1922 წელს, მაკინეს გარდაცვალების შემდეგ.

ენამახვილი ხელოვანები

***

მუხრან მაჭავარიანის პეიონერი:

— რა არის პოეზია?

— ბიჭო, არ ვიცი, ხო იცი შენ! — თვალები გაუფართოვდა მუხრანს.

პოეტი და რედაქტორი

ოდესაც, თეოდორ ფონტანეს. ბერლინის ცნობილი გაზეთის რედაქტორს, ერთმა უნიჭოდა უმეცარმა პოეტმა თავისი ლექსი გაუგზავნა და, თანაც, მისწერა:

„უფალო რედაქტორო! ვინაიდან, ლექსში სახეენი ნიშნების დასმას არსებით მნიშვნელობას არ ვანიჭებ, გოთხოვთ, წერტილ—მძიმე თქვენ თვითონ ჩაუმატოთ, სადაც ამას საჭიროდ დაინახვთ.“

ფონტანემ პოეტს ლექსი უკან დაუბრუნა და მისწერა:

„შემდეგისთვის, გეთაყვა, გამომიგზავნეთ მხოლოდ წერტილ—მძიმეები, ლექსს ჩვენ თვითონ ჩავწერთ შიგ, სადაც ამას საჭიროდ დავითონ ბახის შესახებ.“

ორიგინალური შეფასება

ლუდვიგ ვან ბეთოვენს თხოვეს, თავისი პროფესიული აზრი გამოეთქვა იოჰან სებასტიან ბახის შესახებ.

დიდმა კომპოზიტორმა პომპეურად განაცხადა:

— იოჰან სებასტიან ბახი — ნაკადული კი არა ზდგაა! („ბახი“ — გერმანულად ნაკადულს ნიშნავს).

შეხედრა პარეში

გოეთი ვაიმარის პარკში სეირნობდა. ვიწრო ბილიკზე, სადაც მხოლოდ ერთ ადამიანს შეეძლო გავლა, კრიტიკოსი შეხვდა. იგი მტრულად იყო განწყობილი გოეთესადმი და მკაცრად უთხრა:

— მე სულელებს გზას არ ვუთმობ!

საზოგადო მოღვაწე ყოფილა. მსახიობ კლისაბერ ჩერქეზიშვილის გადმიცემით, მ. ამირჯიხი „პირველი უწვდიდა ხელს გაჭირვებულთა... ის იყო გლეხეცაცობის მრჩეველი, დამრიგებული, დამხმარე მეცობარი, ფიქრობდა, ზრუნავდა მათ კულტურულ მაღლებაზე, მართვდა წარმოდგენებს, სალიტერატურო სადამოებს, კონცერტებსა და სხვადასხვა გასართოების“.

მაკინე ამირჯიხი დაბახლოებული ყოფილა ილია ჭავჭავაძის ოჯახთან. საგურამოში, „ილობის“ დღესასწაულზე სანდომიანი და მოხდენილი მაკინე დამსწრე საზოგადოებას ხიბლავდა ცეკვითა და სიმღერით. ს. ჭავჭავაძის გადმოცემით, მისი სიმღერებით აღტაცებულმა ი. ჭავჭავაძემ მაკინეს გაუგზავნა თავისი ნაწერების ოთხომეული - წარწერით:

„რაც სიტუას აკლდეს ბუნებით,
უნჩა ხმაშ უგასტულოსა“.

ამირჯიხის სალონის ხშირი სტუმარი ყოფილა აგაბი წერეთელი: 1889 წელს, საღოლაშენში ყოფილისას, მან მაკინე და სარდიონ ამირჯიხის ასეთი ლექსი ჩაუწერა აღბორში:

„ენახე ცოლ-ქმარი მე მეგობარი,
ერთმანეთისა შეთანამტკბარი,
ხმატებილ-ნარნარი, ხელო ეყრდათ ქნარი,
შხიბლავდა მდერა გასაოცარი.
გას შემდევ არ, რომ მეც დამტკბარი
მათ თანაუგრძნობ, გარ მეგობარი“.

არსებობს ა. წერეთლის მეორე ლექსიც „მომდგრად ქალს“, რომელიც, აგრეთვე, მაკინეს ეპუთვნის.

მაკინე ამირჯიხის საკველმოქმედო და ლიტერატურული მოღვაწეობის შესახებ წერდა გაზეთი ავტორი:

მ. ამირჯიხის ლიტერატურული სალონის მარიანა სუფრა, რომელიც ინახება საქართველოს ლიტერატურის მუზეუმში. ლიტერატურული სადამოს მონაწილენი ამ სუფრაზე ტოვებდნენ თავიანთ ხელმოწერებს, ან რაიმე ჩანაწერს, რომელსაც შემდეგ მაკინე ამოქარგავდა ფერადი ძაფით. წარწერა წყდება 1922 წელს, მაკინეს გარდაცვალების შემდეგ.

გამოჩენილ ადამიანთა უცნაურობანი

ბაიორონი სამუშაოდ რომ ჯდებოდა, გულდასმით ამოწმებდა, ხომ არ იდგა სადმე ახლო-მახლო სამარილე, რადგან მას მარილის მხოლოდ დანახვაც კი ცვლილი იყო.

* * *

ბალზაკი გენიალური ადამიანისადმი უძროების მოწიწების ნიშნად ქუდის იხდიდა, როცა ლაპარაკობდა... თავის თავზე.

* * *

გოეთი მუშაობდა მხოლოდ ყოველი მხრიდან ჩაკეტილ თავასში, სადაც არ აღწევდა არავითობის ხმა და სუფთა ჰაერიც კი ცვლილი იყო.

* * *

ნაპოლეონი უსინდისოდ თაღლითობდა ბანქოს თამაშისას.

* * *

გიქტორ ჰიუგო სშირად სრულიად შიშველი წერდა. ეს ერთგვარი ფანდი და საკუთარი თავის შანტაჟი იყო. ფრანგი კლასიკოსი მსახურს აძლევდა ტანსაცმელს და უბრძანებდა, არაფრისდიდებით არ დაებრუნებინა იგი მისთვის. ამით, გარეთ გასხვლისა და მუშაობისგან მოწყვეტილი საშუალებას, ან რაიმე ჩანაწერს, რომელსაც შემდეგ მაკინე ამოქარგავდა ფერადი ძაფით. შინაპატიმრობა გარკვეული, წინა

ქადაგი გელიშვილი

სათური ჩილები

მოგილოცავთ ახალ 2016 წელს და გისურებთ, კულა სხეა სიკეთესა და ბეჭისურებასთან ერთად, არ დაგეპარეთ ის დირექტული ტრადიციები, რომელიც გაფრთხილებას და სათურ მოგებას იმსახურებენ.

გთავაზობთ შავი ხარჩოს რეცეპტს, რომელიც ჩვენი ოჯახის ტრადიციელი კერძია, და რომელიც, ხაშურში ახალციხიდან დამკვიდრა ჩემმა დედამთილმა, კულასთვის კარგად ნაცნობმა ეთერ ახვლედიანბა.

წვრილად დაჭრილ საქონლის ხორცის ვაყრით იმდენივე დაჭრილ ხახვებს, რამდენიც ხორცია და ვხარშავთ ძალიან დიდხანს ნელ ცეცხლზე. ამის შემდეგ ვაკეთებთ ბაჟეს ჩვეულებრივი წესით. რამდენიც იყო თავდაპირველად საქონლის ხორცი, იმდენივე მასის ბაჟეს ვასხამთ და ცოტა ხნით ვადუდებთ, დაგუმატებთ 3-5 სუფრის კოვზ წინასწარ წელში გახსნილ მუქი ფერის „ტრამატ-პასტა“ და კურვეთ კარგად. ბოლოს ვაყრით ძალიან წვრილად დაჭრილ ქინძს. მარილი და წიწაპა გემოვნებით. მიირთვით გემრიელად!

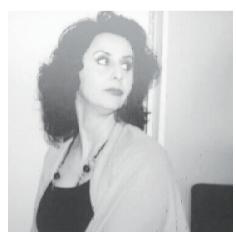
ნანა გიჩენიაძე

„ჩიტის რეჟი“

6 კვერცხის გული ავთქვიურო ერთ ჭიქა შაქართან, დაგამატო 150 გრამი გამდნარი კარაქი, 2 სადილის კოვზი კაქაო, 1 ჩაის კოვზი სოდა ძმრით, 1 ჭიქა ფერილი. ეს კულა აფერი კარგად ავზილოთ და მიღებული მასა გავყოთ

მოგილოცავთ დამდეგ შობა-ახალ წელს! დაგ სიუგარელი გეჭონდეს, ერთმანეთისთვის, გზად და ხიდად!

ნაურ ლონიაშვილი

ახალი წელი ძეველი წლის დასკნითი ძორდია. ერთმანეთან ორივე მაგიურად არის დაგაუშირებული. როცა იცი, რისეკნ ისწავლები, – უთუოდ აგის-რულდება... უფალმაც ყოველთვის იცის, როდის, აა გვკირდება და არასოდეს გეროვებს... გილოცავთ შობა-ახალ წელს!

ბრინჯის საღათი ქაშაფით (ეკონომიური ტეცეპტი)

300 გრ. ქაშაფი, ერთი კონა ნიახური, ერთი ჭიქა ბრინჯი, ერთი პაკეტი მაიონეზი. მარილ წყალში დაკონსერვებული ქაშაფი დაკვრათ მრგვლად, დაგამატოთ მოხარული ბრინჯი, დაჭრილი ნიახური, მაიონეზი და მარილი გემოვნებით. კარგად ავურიოთ.

საშუალები გალიკატონების საახალწლო მიზოვოვა და არცენიგება

სამარხეო ნაზოვები „საახალწლო დიმილი“

2ჭ. ბორჯომის წყალი (ან წყალი); 2 ჭ. შაქარი; 2 ჭ. მურაბის წვენი; 2 ჭ. შეფუთვა შავი კაკაო (პატარა); 1/8 ქ სოდა ძმრით.

მოზიდება ფერილი ისე, რომ ცომი გაბრტყელდეს. მასა გაიყოფა სამ ნაწილად. გამომცხარი ფერნები ერთმანეთის ერთდება წელის კრემით.

კრემი:

0.5 ლ. წყალი; 2 ჭ. შაქარი; 1 ჭ. ფერილი; 200 გრამი სამარხეო კარაქი ან მარგარინი; ვანილი.

ბეჭისურ შობა-ახალ წელს გისურებები სრულდიად საქართველოს და საშუალო მეცნიერებების მთაწმინდაზე ასულმა, ხელი გავშალო და გოქება:

„მამულო, სწორედ, ასეთი მინდოდა, მენახე!“

მანა ბაბუაძე

მამული წელი სოფლიდ

შეუწევის დეკემბერს
შინა თოვლის უწინდეს.
ოქტო გადის სოფლიდ
შაბალის სწინდეს.
დედა გოსახის ქწინდეს.
შინა ეჭინა სოფლიდ.
შეუძლი დეკანებიდეს.
ლეისონი ლეისოდეს...

ზაბის ხელში ზედამე
სუჯინის ნათლიდ ლებიდე.
ბები, ბუხის შიძვება.
ქალის ხახის უწინდეს.
გასმინდა თოვლის ნებ.
ცუდი ხეის სწინდეს,
ლეისონი ლეისოდეს.
უწინ ბუშების ბერიდე.
გოსახ უწინ ბოხებიდე.
შინა უწინ უწინდეს.
შინა უწინ უწინდეს...

„განანური“

მასალად საჭიროა: კარტოფილი, კარაქი, მარილი, სულგუნის ფირფიტები, ზეთი.

მომზადების წესი:

გარეცხილ კარტოფილს ვხარშავთ კანიანად. შემდეგ ვკცექით, ცხელში ვამატებთ კარაქს, მარილს და ვაკეთებთ მშრალ პიურეს. ცოტა რომ შეგრილდება, ვიღებთ თითო სადილის კოვზით, ვდებთ სულგუნის ფირფიტაზე და ვახვავთ ტროლებასავთ. გაცხელებულ ტაფაზე ვასხებთ ზეთს, გაწყობთ გამზადებულ კვერებს და ვბრავავთ მაღალ ცეცხლზე. კვერები ახლოს არ უნდა ერთმანეთთანა. ძალიან სწრაფად იწვება, ნიჩით ვაბრუნებთ მეორე მხარეს. 2-3 წუთში კერძი მზად არის.

მაყვალი ხაჩიძე

სტაფილო სოკოთი (საღაბათი)

მასალად საჭიროა:

სტაფილო 5-6 ცალი (საშუალო ზომის), სოკო (500 გრამიანი სოკოს კონსერვი),

ზეთი, ხახვი 2 თავი, ძირა, შავი პილარი, მარილი, კამა, მაიონეზი.

მომზადების წესი: სოკოს გადავავლოთ ცივი წყალი. მოვშუშორ ზეთში და წვრილდება დაჭრილ ხახვში, გავაციორო, შევაზაროთ ძირათი, პილარით.

ოდნავ მოხარშული სტაფილო დაგჭრათ ჯერ წრიულად, შემდეგ შუაზე და შევურიოთ სოკოს მასაზი. მოვასხაოთ მაიონეზი, მოვაყაროთ ცოტა მარილი და კამა.

ბეჭისურ შობა-ახალ წელს გისურებები!

ურ ბაქიაძე

შემწვარი ქათმის ჩახოხბიდი

გასუფთავებული ქათამი დაგჭრათ ნაჭრებად და ერთი საათით ჩავაწყოთ სოუშიში, რომელიც შემდგანიარება მზადდება:

ხახვარ ლიტრ მაწონს ან 1 ცალ პაკეტის სამარხეო მაიონეზს (წყალში გაზავებულს) ვამატებთ მარილში დანაყილ 4-5 კბილ ნიორს, ხმელ ქინძს, ყვითელ ყვავილს, დაფქულ წიწაპას და საშუალო ზომის ლიმნის წვენს. კარგად ავურევოთ, შევამოწმებთ მარილის გემოს და მასში ვათავსებოთ დაჭრილი ქათმის ნაჭრებს. დროდადრო, ქათმს ამოვაბრუნებთ, რომ კარგად გაიღიოთოს. ერთი საათის შემდეგ ვწვავთ პატრლუმელში, ზეორეასმულ ტაფაზე.

ემალის ქვაბში ან ღრმა ძირიან ცალკე გვაქვს ერბოში მოხრაკული ხახვი, რომელსაც ვამატებთ ნახევარ კბ. კანგაცლილ პამიდორს, ერთ კონა დაჭრილ მწვანე ქინძს და რებანს, ორ ცალ რგოლებად დაგჭრილ ბულგარულს და ერთ ჭიქა იმ წვენს, რომელშიც ქათამი გავაჩერეთ შეწვანდე. კარგად წამოვადებოთ და შიგ ჩავაწყოთ შეწვარი ქათმის ნაჭრებს.

ნამდვილად, ღირს წვალებად, რადგან ძალიან უცხო და გემრიელია.

ასეთივე წესით შეგიძლიათ, შეწვათ ნებისმიერი თევზი, მხოლოდ სოუშის ემატება დაფინის ფირფიტის უცხო დაფქული შავი პილარი – ნაცვლად წითლისა და ოდნავ მეტი ლიმნის წვენი.

ჯანმრთელობას და სულის სიმშეიდეს გისურებები!

ლეისონი

ურ ბაქიაძე